

1. BUREN IN EEKLO. OP NAAR EEN ACTIEVE EN ZORGZAME WIJK

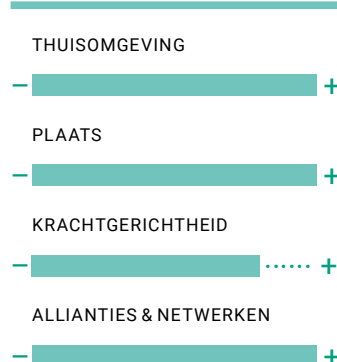
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

VIVA – SVV vzw Oost-Vlaanderen
 Tramstraat 69
 9052 Gent – Zwijnaarde
o-vl@viva-svv.be
www.viva-svv.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

VIVA is ervan overtuigd dat iedereen graag helpt en geholpen wordt en dat iedereen talenten heeft, maar dat die te weinig aangesproken worden. Wij vinden dat vraagverlegenheid/handlingsverlegenheid bespreekbaar moet worden gemaakt.

Dankzij buurtinitiatieven kunnen mensen een sociaal netwerk uitbouwen. Op die manier kunnen zij langer in hun eigen omgeving blijven en wapenen wij hen tegen sociaal isolement.

Aanpak

Wij willen voor bewoners ontmoeting, betrokkenheid en actieve deelname aan de samenleving bevorderen; de kracht van de buurt en haar bewoners aanspreken; zelfredzaamheid en 'samenredzaamheid' ondersteunen en versterken; kwetsbaarheid voorkomen en snel opsporen; diensten en grondrechten garanderen.

Aan de hand van methodieken uit het sociaal-cultureel volwassenenwerk organiseren wij activiteiten waarin maatschappelijke thema's en uitdagingen, levensbreed leren, verbinding, engagement en bruggen bouwen naar wie anders is centraal staan. De uitgangspunten zijn de kracht van de buurt en de talenten van de bewoners.

Het project wordt getrokken door 2 vormingswerkers die in de eerste plaats vertrekken vanuit de expertise van de bewoners en lokale voorzieningen, diensten en netwerken. Op onze startactiviteit bereikten wij 31 mensen die aangaven wat zij graag georganiseerd zien in de buurt. Een zeer heterogene groep, wat ook het opzet was.

Partners

Lokale spilfiguren, vrijwilligers van het Ziekenfonds, veldwerkers Thuishulp, Thuiszorg, Mantelzorg, medewerkers diensten maatschappelijk werk, etc.

2. BUURTCOACH HERTOGHE. NETWERKEN MET EN VOOR THUISWONENDE OUDEREN OM LANGER KWALITEITSVOL THUIS WONEN MOGELIJK TE MAKEN IN EEN STEDELIJKE BUURT

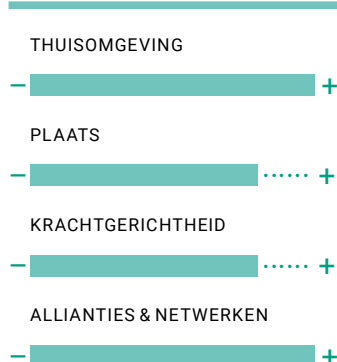
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Nottebohm Home VZW
 Biartstraat 2
 2018 Antwerpen
inge.melis@nottebohm.be
www.facebook.com/buurtcoach

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Heel wat ouderen vinden nog steeds hun weg niet naar thuishulp of hebben onvoldoende contacten om op een kwaliteitsvolle manier thuis te blijven wonen. Hulp vragen is voor veel mensen moeilijk. Dit geldt zeker voor professionele hulp. Het is daarom nodig om proactief te werken en zo latente hulpvragen op te sporen. Een goed buurtnetwerk kan deze signalen en hulpvragen opvangen. Maar niet alle buurten hangen even sterk aaneen.

Een buurtcoach kan de buurtcohesie bevorderen door de verschillende actoren in de buurt met elkaar te verbinden. Vanuit zijn intensieve aanwezigheid in de buurt kan de buurtcoach de thuiswonende ouderen, mantelzorgers, burens, vrijwilligers, professionele zorgverleners en medewerkers van het plaatselijk woonzorgcentrum met elkaar in contact brengen.

Op deze manier wordt de sociale cohesie in de buurt verstevigd en worden hulpvragen sneller opgemerkt. De buurtcoach zoekt dan samen met de oudere naar mogelijke oplossingen.

Aanpak

Ouderen kunnen met hun vragen over hun leefsituatie terecht bij de buurtcoach. Tijdens een huisbezoek bekijken zij samen welke oplossingen er zijn. De buurtcoach neemt ook geregeld initiatieven om buurtbewoners bij elkaar te brengen en om projecten te ondersteunen. Eén keer per maand is er de Buurtkring Senioren. Die organiseert ontmoetingsmomenten, een telefooncirkel, stoepgesprekken en sensibilisatiesacties.

Ouderen zonder netwerk hebben op deze manier wekelijks contact met een buurtbewoner; de buurtcoach is het aanspreekpunt bij eventuele problemen. Drie keer per jaar komt de Buurtkring Professionals samen om de samenwerking te faciliteren en kwetsbare situaties te signaleren. Vier keer per jaar is er met de Buurtkring Mantelzorgers een ontmoetingsmoment (praatcafé).

Partners

Senioren uit de buurt, de werkgroep Zorgknopen van Zorgnet-Icuro, de werkgroep Kringgesprekken van ELZ Antwerpen, de Huisartsengroep De Markgraaf, de zorgprofessionals uit de Buurtkring Professionals, District Antwerpen Seniorenantenne, Stad Antwerpen Buurtregisseur.

3. BUURTNETWERK 'HET WESTVELD'

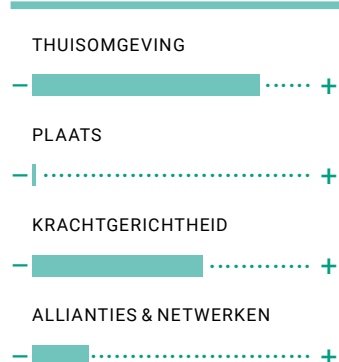
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Gent
Onderbergen 86
9000 Gent
ouderenzorg@ocmw.gent
www.ocmwgent.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Vanuit het lokaal overlegplatform kwam het signaal dat ouderen op het Westveld weinig aanbod aan activiteiten en weinig ontmoetingskansen hebben. Velen zijn sociaal geïsoleerd, zeker in de sociale woonblokken.

Het buurtnetwerk 'Het Westveld' wil sociaal geïsoleerde ouderen op het Westveld bereiken en toeleiden naar de buurtmaaltijd, hen in contact brengen met andere buurtbewoners of toeleiden naar andere activiteiten van het netwerk.

Aanpak

Wij hebben de mosterd gehaald bij het initiatief 'zorgnetwerken' van Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen en sneden het concept op maat van het Westveld.

Wij werken wel niet uitsluitend met 'officiële' vrijwilligers maar geven de voorkeur aan burens die mensen met een zorgbehoefte of met een kleine vraag willen helpen. Samen met en vooral vanuit de buurt is een netwerk van burens gegroeid die ouderen bezoeken, helpen met klusjes en bewoners samenbrengen. Dit past in de 'Burens voor Burens'-aanpak waarmee het OCMW Gent burens stimuleert om mee te zorgen voor hun hulpbehoevende burens.

Vrijwilligers namen tijdens de *lockdown* verschillende initiatieven om vooral de bewoners van de hoogbouw een verzetje te geven, bijvoorbeeld met balkonturnen of verzoeknummertjes. De impact op de wijk is zeer groot. Meer en meer mensen willen samen initiatieven uitwerken en organisaties werken meer met in plaats van naast elkaar. Via de buurtmaaltijd, een maandelijks maaltijd waarvoor 75-plussers persoonlijk door een vrijwilliger worden uitgenodigd, komen mensen uit hun flat, komen ze in contact met hun burens en kunnen ze problemen aankaarten bij bereidwillige burens.

De wijk wordt momenteel zwaar gerenoveerd; er is nu een werkgroep om de nieuwe bewoners vlot te integreren.

Partners

Samana, Dekenij Westveld, VLAS, vzw Parochiale werken, Straatwerkgroepen, Lokaal Dienstencentrum Wibier, Stedelijk Kinderdagerverblijf, het netwerk van bereidwillige burens, vzw Stappen, Pedrolino, Villa Anama.

4. BUURTSPOORT OUDENAARDE. KOM JE MEE SPORTEN?

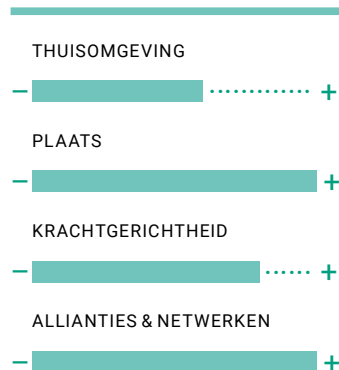
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Oudenaarde
Meerspoort 30
9700 Oudenaarde
meerspoort@ocmwoudenaarde.be
www.facebook.com/buurtsportoudenaarde/

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

In bepaalde wijken van Oudenaarde vinden kinderen tijdens de schoolvakanties geen bezigheid. In samenwerking met verschillende partners promoot het OCMW van Oudenaarde daarom een aantal weken per jaar verschillende sporten in de wijken. Het zoekt daarvoor buurten met een verhoogde maatschappelijke kwetsbaarheid en richt zich op kinderen van 6 tot 12 jaar. Ook de ouders worden betrokken.

De eerste buurtsportweek draaide rond rugby, nadien kwamen andere sporten aan bod. Kinderen krijgen de ruimte om buiten te spelen, (oudere) bewoners kunnen aansluiting vinden bij de buurt. Om de drempel te verlagen, gaan wij aan de slag op pleintjes dichtbij waar mensen wonen. Wij kunnen zo bruggen slaan tussen het project, de doelgroep, andere buurtbewoners en de sportclub. Dit initiatief zet de buurt bovendien positief in de kijker.

Aanpak

Wij gebruiken de methodiek van Buurtsport van het Catch-project (UGent). Hierbij staan een leefwereldgerichte aanpak, (vertrouwens) relaties, betrokkenheid en groepsgevoel centraal. Het project wil namelijk niet alleen kinderen plezier in sport en bewegen bezorgen, maar ook het vertrouwen van de ouders in de lokale overheid een boost geven.

Naast de (sport)animatoren voor de kinderen loopt er tijdens de buurtsportweek steeds een brugfiguur rond om de kinderen, broers en zussen, ouders, burens, ... te betrekken. Ook een jeugdbouwwerker in Oudenaarde is nauw betrokken bij het project. Enkele activiteiten: overleg met buurtbewoners om input te geven, informatie aan alle buurtbewoners over het project, huisbezoeken om ouders te informeren, aanlooptraject van 2 halve dagen, feestelijke afsluiter voor kinderen, ouders en buurtbewoners, actief aanspreken van passanten door de brugfiguur van het OCMW, actief uitnodigen van 50-plussers op het afsluitmoment, groepsvormingsactiviteit voor kinderen, ouders en 50-plussers tijdens het afsluitmoment. Op deze manier leren buurtbewoners elkaar kennen en kan de brugfiguur hen aansporen om zorgzaam met elkaar om te gaan, extra contacten buiten het sportproject stimuleren en het respect tussen ouderen en kinderen aanzwengelen.

Naast de buurtsportweken zijn er sinds 2020 ook een aantal mobiele buurtsportnamiddagen in de verschillende kwetsbare wijken in Oudenaarde. Wij hebben ook een animatorenwerking opgezet. Deze animatoren gaan aan de slag tijdens de buurtsportweken. Een aantal van hen komt zelf uit sociaal kwetsbare situaties. Buurtsport heeft duidelijk gemaakt dat er in bepaalde wijken behoefte is aan meer ontspanningsruimte voor jongeren en kinderen. Vanuit deze vaststelling volgen nieuwe projecten de komende jaren.

Partners

Oudenaardse sportclubs, Sociaal Huis Oudenaarde, Sociale Huisvestingsmaatschappij Vlaamse Ardennen, jeugdendienst stad Oudenaarde, sportdienst stad Oudenaarde, Jeugdbouwwerker vzw Uit de Marge, speelpleinwerking.

5. BUURTWINKEL ANNEESSENS: LAAGDREMPELIG ZORG- EN SOLIDARITEITSNETWERK VOOR MOEILIJK BEREIKBARE OUDEREN

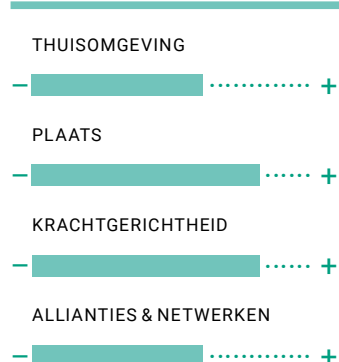
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

De Buurtwinkel
 Anneessensplein 13
 1000 Brussel
info@buurtwinkel.brussels
www.buurtwinkel.brussels
www.facebook.com/Buurtwinkel-Anneessens-1594458177510473

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Vermaatschappelijking van de zorg houdt in dat mensen voor hun dagelijkse zorgvragen een beroep doen op hun omgeving. Mensen in armoede kunnen dit niet altijd op eigen kracht en hebben daar extra ondersteuning bij nodig.

Het buurthuis is een referentiepunt in de wijk, waar bewoners ontmoeting, activiteiten, dienstverlening en engagement zoeken. Bovendien zijn wij als enige Nederlandstalige organisatie in de buurt een referentie voor mensen die geen Frans spreken. De informele zorgnetwerken van kwetsbare mensen – als ze al bestaan – hebben niet voldoende draagkracht en professionele zorg is onontbeerlijk (onderzoek Kenniscentrum WWZ, 2017). Ons initiatief biedt hier een antwoord.

Aanpak

Ons initiatief situeert zich op twee domeinen: professionalisering en activering van een solidariteitsnetwerk. Met het professionaliseringstraject willen wij vrijwilligers en laaggeschoolde medewerkers betrekken bij de strategische keuzes van de organisatie; hun Nederlands verbeteren zodat ze mensen in het Nederlands kunnen verwelkomen; vrijwilligers zonder armoedeachtergrond vormingen geven over wat armoede is en wat dit doet met een persoon; de onthaalcompetenties van vrijwilligers verbeteren; en vrijwilligers en medewerkers informatie geven over de verschillende organisaties uit ons netwerk.

Om deze doelen te bereiken, analyseren wij de vormingsnoden bij personeel en vrijwilligers en werken wij een vormingsplan uit dat zal getoetst, toegepast en waar nodig bijgestuurd worden. Het solidariteitsnetwerk activeren wij door de wijkwerking uit te bouwen als ankerpunt van zorgen voor elkaar. Wij willen daarvoor de zorgnoden van het doelpubliek detecteren, het netwerk van partnerorganisaties onderhouden, de klusjesdienst verder uitbouwen, de sociale permanentie op punt zetten en laagdrempelige ontspannings- en ontmoetingsactiviteiten (moestuin, uitstappen...) organiseren.

Partners

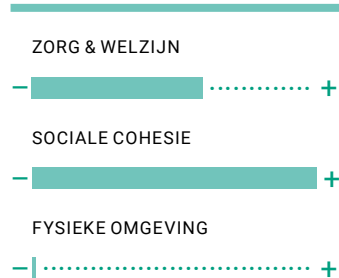
Samenwerking met organisaties in de 'eigen' sociale kaart voor doorverwijzing en gezamenlijke opvolging van dossiers van cliënten.

6. CULTUURSENSITIEVE ZORG IN TUINWIJK BERINGEN

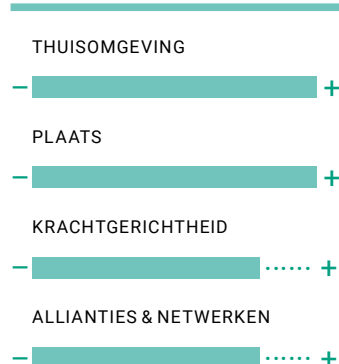
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

vzw IN-Z
Schaapsdries 2
3600 Genk
info@in-z.be
www.in-z.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Onze samenleving wordt met de dag diverser. In de Tuinwijk van Beringen-mijn is 85% van niet-Belgische afkomst.

Met dit initiatief wil IN-Z inspelen op de behoeften van kwetsbare migrantensenieurs van de Tuinwijk. Reguliere zorgorganisaties krijgen in deze buurt weinig vragen van senioren met een migratie-achtergrond. Zij hebben nood aan zorg, maar kennen het aanbod niet of durven de vraag niet te stellen omdat die zorg niet aangepast is aan hun vraag (cultuursensitieve zorg).

Bovendien zijn veel ouderen eenzaam. Ook mantelzorgers geraken vaak geïsoleerd en kunnen na verloop van tijd de zorg psychisch of lichamelijk niet meer dragen.

Aanpak

Het initiatief werd kenbaar gemaakt aan gezinnen via de werking van IN-Zetje: 100 gezinnen per jaar. Wij werkten ook via de eigen medewerkers, van wie 32% van buitenlandse afkomst is, en deden huisbezoeken.

Onze medewerkers uit de lokale diensteneconomie werden opgeleid tot cultuursensitieve zorgambassadeurs. Zij deden zo meer ervaring op en verkleinden hun afstand tot de reguliere arbeidsmarkt. Om eenzaamheid in de wijk aan te pakken brengt IN-Z mensen en organisaties samen. De nieuwe initiatieven maken deel uit van het buurtweefsel en versterken de lokale gemeenschap.

De brugfiguren organiseren met de buurtactoren activiteiten zoals het wereldfeest, koffie- en taartdag, kaartdag, ruilmoment, vorming over tandhygiëne, toelichting van een buurt-of zorgactor. 31 senioren deden mee aan de wekelijkse activiteiten.

Partners

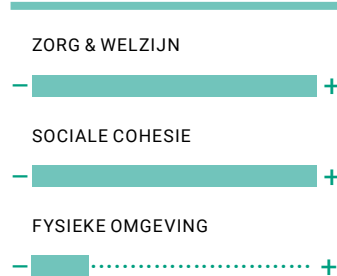
Buurtbar, RIMO Limburg, Draaischijf, OCMW, Kind en taal, Gezinnen Tuinwijk.

7. CULTUURSENSITIEVE ZORGAMBASSADEUR AAN DE SLAG IN KUREGEM

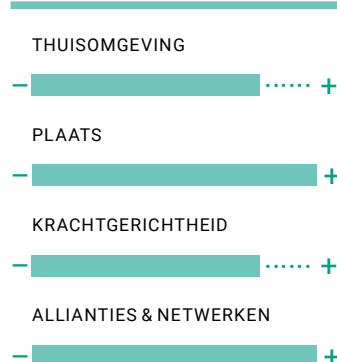
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

EVA bxl
Vooruitgangsstraat 323
1030 Schaarbeek
secretariaat@evabxl.be
www.evabxl.be/project/buurtgerichte-zorg/

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Ouderen met een migratieachtergrond doen zelden een beroep op (formele) zorgvoorzieningen. Zij kennen het aanbod niet of herkennen er zich te weinig in wegens gebrek aan informatie, taal, verschil in levenswijze en opvattingen, of door wantrouwen.

Tegelijk zijn er heel wat werkzoekenden met mantelzorgervaring die graag van zorg hun beroep willen maken. Het potentieel van mensen met een migratieachtergrond en van informele zorgervaring wordt te vaak over het hoofd gezien.

EVA bxl speelt deze troef wel uit door voor deze groep een toegankelijk en aantrekkelijk leerwerktraject tot cultuursensitieve zorgambassadeur te ontwikkelen.

Aanpak

Ervaringsdeskundigen volgen een VDAB-erkende oriëntatieopleiding in de zorg van 8 maanden, 3 dagen per week. Zij doen een halve dag per week stage in een zorgvoorziening (om deze van binnenuit te leren kennen) en een halve dag per week stage in de buurt om contact te leggen met senioren in de wijk. Deze leeromgeving prikkelt de nieuwsgierigheid en geeft goesting om (verder) te leren en stappen te zetten in hun professioneel traject.

Wij vertrekken steeds vanuit de kwaliteiten, competenties en ervaringen. Zorgprofessionals uit zorgvoorzieningen in de buurt volgen workshops (cultuursensitieve zorg, buurtgerichte zorg,...) om mekaar beter te leren kennen en om samen een buurtnetwerk voor senioren uit te bouwen. EVA bxl geeft een extra impuls aan het buurtnetwerk met een programma voor de ervaringsdeskundigen uit de opleiding. Door een halve dag per week aan de slag te gaan in de buurt leren zij de buurt kennen, bouwen zij vertrouwen op met de senioren in de buurt, organiseren zij samen met lokale partners 'events' om contacten te leggen (soep -en koffiebedeling,...), leren zij hoe de vertrouwensband door te geven,...

EVA bxl bundelt deze ervaringen om een buurtgericht zorgnetwerk voor ouderen uit te tekenen en te testen. Enkele filmpjes ter inspiratie kan men terugvinden op ons [YouTubekanaal](#).

Partners

Kenniscentrum WWZ, VUB-BAS, Familiehulp, Lokaal dienstencentrum Cosmos, Wijkgezondheidscentrum Medikuregem, I-mens, Groep Intro, CBE Brusselselaar in Kuregem. In een andere wijk van Brussel waren ook Aksent, Gammes, Maison Biloba Huis en Citisen partner.

8. ENCHANTÉ – EEN NETWERK VAN HARTELIJKE HANDELAARS

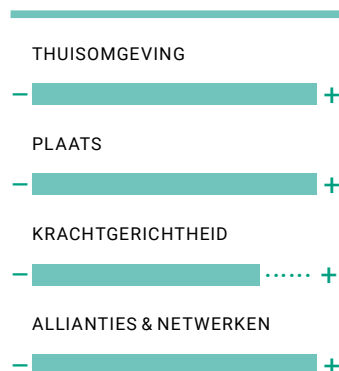
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Enchanté vzw
Meibloemstraat 16 bus 1
9000 Gent
info@enchantevzw.be
www.enchantevzw.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Wij zijn een groep burgers die zich gekortwiek voelen in onze rol als zorgzame medeburgers van mensen met een kwetsbaarheid. Directe solidariteit met kwetsbare groepen (dak- en thuislozen, mensen in armoede, mensen met psychische kwetsbaarheid...) is voor de 'gewone' burger een ver-van-onze-bed-show geworden.

Door de stijgende sociale druk vallen veel mensen uit de maatschappelijke boot. Zij hebben een beperkt netwerk dat vaak enkel uit organisaties/dienstverleners bestaat. Zij voelen zich op veel plekken in de stad niet welkom en in sommige gevallen is hun aanwezigheid ook daadwerkelijk niet gewenst. Dit verhoogt dan weer de drempel naar de maatschappij. Wij willen meer deuren openzetten die eerder gesloten bleven en zo facilitator zijn van ontmoeting en kleine menselijke gebaren. Enchanté is nu actief in 5 steden: Gent, Leuven, Roeselare, Sint-Truiden en Brussel.

Aanpak

Enchanté heeft een centrale regierol bij het horizontaal verbinden van buurtactoren (bewoners, handelaars en klanten, zelfstandigen, sociale en buurtorganisaties), eerstelijns werkers (welzijn/outreachinge/buurtwerkers, sociale diensten, wijkgezondheidscentra, apotheken, huisartsen,...) en kwetsbare personen (dak- en thuislozen, mensen met een psychische problematiek, mensen in armoede,...).

Via deze netwerkmethodiek wil Enchanté door concrete kleine uitwisseling en ontmoeting de sociale cohesie in de buurt versterken en een opwaartse spiraal van positieve ervaringen creëren. Een voorbeeld: Café De Roos biedt uitgestelde koffies aan, Jan die er geregeld spaghetti eet, koopt een extra koffie, dakloze Eva gaat er later deze koffie drinken. Zij raakt aan de praat met nieuwsgierige klant Pol. Als cafébaas Ronny Eva al een tijdje niet heeft gezien, geeft hij een seintje aan straathoekwerker Jeffrey. Deze komt eens langs.

Daarnaast hanteren wij het principe van kwartiermaken: het creëren van zorgzame plekken in de samenleving waar mensen in kwetsbare posities rust en/of aansluiting vinden in/bij het maatschappelijk leven. Typisch voor deze aanpak is dat professionals en non-professionals de handen in elkaar slaan om de maatschappij 'klaar te maken' om het 'anders dan gewone' welkom te heten en op te nemen.

Enchanté wil als kwartiermaker mee een maatschappelijk klimaat bevorderen waarin ruimte is voor mensen in de marge om, naar eigen wens en vermogen, aan te sluiten.

Partners

Hartelijke handelaars: cafés, resto's, kapper, parfumerie, frituren, cultuurhuizen, enz. Sociale partners: alle grote organisaties (OCMW, CAW, Opbouwwerk, Lokale dienstencentra, Wijkgezondheidscentra) en kleinere, lokale buurtwerkingen en vzw's met een sociale opdracht. Ambassadeurs: 5-tal ambassadeurs die zelf in een kwetsbare positie zitten en die (vrijwillig) ons project mee bekend maken en drempels verlagen. En burgers.

9. IEDEREEN KERSTMAN EN KERST VOOR IEDEREEN

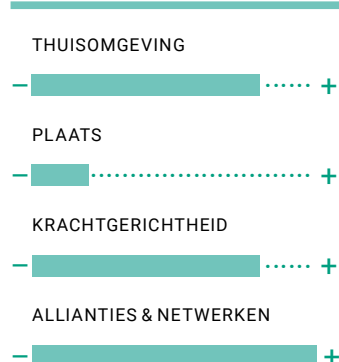
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Oranje vzw
Brouwerijstraat 7
8340 Damme – Sijsele
info@oranje.be
www.oranje.be/filter-onze-nieuwsberichten/iedereen-kerstman

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Het project 'Iedereen kerstman' zet zich in voor een zorgzame buurt. Wij geloven dat door allerlei kleine acties een positieve sfeer ontstaat waardoor mensen in contact komen met elkaar en zich minder eenzaam voelen. Iedereen kan iets betekenen voor elkaar.

'Iedereen kerstman' is een buurtplatform tussen verschillende zorgorganisaties in. In die vrije 'speelruimte' gaan wij aan de slag. Wij willen de buurt wakker en warm maken zodat het sociaal netwerk Hoplr er kan aarden. Dialoog is ons belangrijkste instrument: detecteren van behoeftes, luisteren naar mensen.

Mensen moeten zich vrij kunnen engageren, de 'common' ontstaat door ontmoeting en dialoog en stuurt zichzelf. Toch is een initiator nodig die iets op gang brengt, die een noodzaak aanvoelt.

Aanpak

Van september tot november 2018 liep de voorbereidende fase waarbij we de rollen van zorgpartners en buurtbewoners uitwerkten en onze organisaties voorbereidden op de opdracht.

De methodiek van buurtgericht werken werd geïntroduceerd, de behoeften werden in kaart gebracht, de helpers voorbereid op hun taak en de activiteiten voorbereid en gepromoot. Van december 2018 tot half januari 2019 organiseerden wij samen Eerste Hulp Bij Boomversiering, Geeftafels van kerstmateriaal op zes locaties in Brugge en gratis oliebollen eten in kerstsfeer.

Tot eind februari 2019 liep dan de opvolgingsfase met de evaluatie van het project met de verschillende actoren, het inventariseren van de succesfactoren en leermomenten, verslag uitbrengen aan de stad Brugge en onze ervaringen delen met andere buurten.

10. LINC (LAARNE INCLUSIEF)

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

Zorgband Leie en Schelde
 Dienstencentrum 't Binnenhof
 Colmanstraat 51
 9270 Kalken
Nathalie.vanachte@zorgband.be
www.laarne.be/zorgnetwerk-linc-laarne-inclusief

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Heel wat inwoners van Laarne hebben een talent dat zij graag met anderen willen delen. Andere mensen hebben dan weer een bezorgdheid die zij graag ingevuld weten.

Aanpak

De centrumleider organiseert het zorgnetwerk LINC vanuit het lokaal dienstencentrum. Wij kiezen voor een brede welzijnsaanpak waarbij wij ons niet vernauwen tot één doelgroep of problematiek. Wij werken inclusief. Verder kiezen wij voor een persoonlijke, laagdrempelige en outreachende aanpak, waarbij wij mensen direct aanspreken. Dit is onze grootste succesfactor. Het gaat traag, maar het is drempelverlagend, inclusief en duurzaam.

Wij werken via onze talentenscouts: personen met een groot netwerk in Laarne en Kalken of personen die actief zijn in een vereniging. Zij leggen huisbezoeken af en luisteren naar de wensen en talenten van de mensen. Zij detecteren ook signalen. Deze wensen, talenten en signalen maken zij over aan de netwerkcoördinator die vervolgens de talenten en de wensen matcht. Zo ontstaat informele buurtgerichte zorg en kan via een kleine bijdrage van een buur het welbevinden in de buurt gestimuleerd worden.

Om het zorgnetwerk LINC digitaal te versterken werd bovendien begin 2018 beslist om in te zetten op Hoplr, een sociaal netwerk gericht op verschillende buurten in de gemeente. Dankzij de subsidies van de Koning Boudewijnstichting hebben wij met het zorgnetwerk 'LINC' een koffiekar aangekocht. Ons project 'Buurten op de koffie' is een pop-up koffiekar. Door op deze laagdrempelige manier naar de mensen toe te stappen hopen wij contacten te leggen met de buurt om signalen op te vangen en behoeften te detecteren.

De huisbezoeken van de talentenscouts liggen stil tijdens de coronapandemie. Vanuit LINC richten we ons nu vooral op boodschappen doen en telefoneren naar mensen. Een aantal vrijwilligers belt mensen op met de ondersteuning van een eerstelijnspsychologe. Vrijwilligers bakken ook pannenkoeken en delen die uit bij mensen.

Partners

Dienstencentrum 't Binnenhof, Sociale dienst en dienst Thuiszorg van OCMW Laarne, Samenlevingsopbouw, Omega vzw, de buurt, de lokale verenigingen.

11. LOOP EENS BINNEN...

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Hamont-Achel
 Michielsplein 1
 3930 Hamont-Achel
info@ocmwhamontachel.be
www.hamont-achel.be/nieuwsdetail/1590/kuieren---en-later-ook-keuvelen---op-t-lo-drie-nieuwe-wandelingen

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Wij detecteren proactief (in)formele zorgvragen bij alleenwonende 65-plussers. De behoefte aan sociaal contact komt daarbij vaak naar voor.

Wij stellen vast dat spontane burgerinitiatieven en nieuwe vormen van verenigen ontstaan waarbij bewoners zich van onderuit organiseren: alleenstaanden in Achel die samenkomen, vrouwen in Hamont-Centrum die een 'huiskamer' willen starten, een huisbezoeker wil 'iets' doen voor kwetsbare burens...

Met deze signalen gaat het lokaal bestuur aan de slag om burgerinitiatieven te faciliteren en te stimuleren.

Aanpak

Twee vrouwen (later aangevuld met extra vrijwilligers) zijn gestart met een wekelijkse ontmoetingsgelegenheid in een parochiezaal in een gehucht van de gemeente.

Dit laagdrempelige aanbod staat open voor iedereen, maar wordt sterk gepromoot bij oudere bewoners. Gemiddeld bereiken wij elke dinsdagmiddag bij 'Loop eens binnen' een 15-tal bewoners uit de buurt. In totaal kwamen al 127 mensen op bezoek. Door elkaar te ontmoeten maak je sneller nieuwe afspraken en als je jouw burens kent is er ook meer sociale aandacht voor elkaar.

Daarnaast werkte een werkgroep van diverse partners vier lokale ontmoetingswandelingen uit: 'Kuieren en Keuvelen op 't Lo'.

Partners

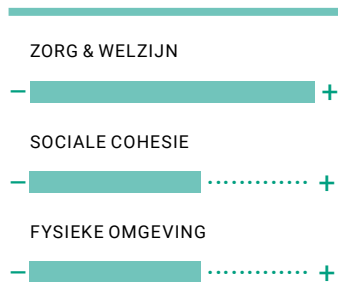
Buurtbewoners, VZW parochiezaal Hamont-Lo, uitbaters van de parochiezaal, Samenlevingsopbouw RIMO Limburg, plaatselijke verenigingen, bezoekers van de ontmoetingsgelegenheid, Wandelclub De Grevenbroekers, Heemkundige Kring De Goede Stede, Technische Dienst en Dienst Vrije Tijd gemeente Hamont-Achel.

12. ONDERWIJS EN ZORG IN DE BUURT: EEN INTERGENERATIONELE WIN-WIN

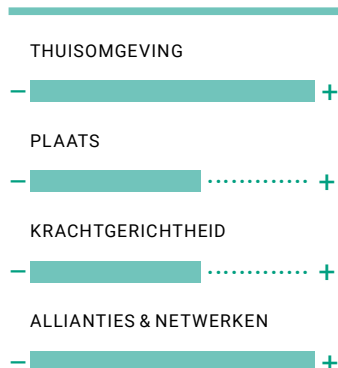
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Stad en OCMW Lier – Team Sociaal Beleid
Paradeplein 2 bus 2
2500 Lier – Koningshooikt
welzijn@lier.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Wij willen de nieuwe site (met een lokaal dienstencentrum vanaf juni 2018 en een 100-tal aangepaste woningen voor ouderen vanaf september 2018) ontwikkelen als 'zorgcampus', waar 'het kleine helpen' (ondersteuning bij vervoer, remedie tegen vereenzaming, hulp bij klussen,...) centraal staat en de zorg in en door de (buurt-) gemeenschap gestimuleerd wordt.

Wij valoriseren zo het unieke potentieel op de site: de combinatie van ouderen(woningen) én onderwijsvoorzieningen via 'intergenerationele samenwerking'. Wij zetten zo 'zinvol gemeenschapswerk' en stageopdrachten in relevante opleidingsgebieden, gestimuleerd door onderwijsvoorzieningen, in om de zorgvragen in de buurt te beantwoorden.

Aanpak

Via huisbezoeken willen wij de doelgroep uit de wijk informeren en toeleiden. De huisbezoeken concentreren zich op de 35 aangepaste ouderenwoningen van de sociale huisvestingsmaatschappij; de 90 nieuwe wooneenheden (in ontwikkeling) voor de private markt (voor een belangrijk deel gereserveerd voor mensen met een zorgnood), en het nabijgelegen Begijnhof (met een belangrijke concentratie aan wooneenheden voor maatschappelijk kwetsbare mensen).

Daarna zetten wij via de onderwijspartners de studenten in als buurt-zorgcoach voor (lichte) zorgvragen in het kader van hun opleiding of voor praktische ondersteuning. De studenten kunnen bijvoorbeeld vanuit de opleidingen verpleegkunde en bejaardenzorg/zorgkundige lichte zorgvragen beantwoorden en leren signalen te detecteren (vb. bloeddrukmeting).

Via een digitaal platform (ondersteund door hoplr.com) creëren wij een virtueel buurtnetwerk met lokaal dienstencentrum Het Schoppeke als draaischijf van het geheel.

Partners

Thuiszorgvoorziening 'lokaal dienstencentrum het Schoppeke', 4 onderwijsvoorzieningen in de directe omgeving van de site, sociale huisvestingsmaatschappij LMH, OCMW Lier.

13. ROESELARE STUYFT (VERBINDEN – INSPIREREN – VERSTERKEN)

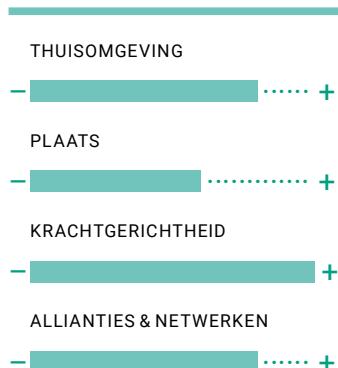
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Vrijtijdsondersteuningscentrum (VOC) Opstap vzw
Bruggestraat 19
8700 Tielt
info@vocopstap.be
www.vocopstap.be / www.pand46.be / www.destuyverij.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Veel kwetsbare individuen hebben nood aan *family* (relaties zo sterk dat ze aanvoelen als familie), maar zij weten niet goed hoe ze op te bouwen en wat nu precies het versterkend effect kan zijn op hun leven of huidige situatie.

Een Stuyfplek brengt hier verandering in door te vertrekken vanuit innerlijke/persoonlijke drijfveren. Het delen van wat werkt is een behoefte die leeft. In plaats van beleidsmakers met de vinger te wijzen, steken deelnemers zelf de handen uit de mouwen, brengen dingen in beweging en realiseren zo impact.

Aanpak

Mensen, middelen, ideeën en talenten worden samengebracht in een netwerk waar iedereen geeft en krijgt. Iedereen wordt 'bestuufd': geïnspireerd, gestimuleerd en geactiveerd. Dat kan op verschillende manieren: Open Pand (drie keer per maand), connectorstafel (één keer per maand), inspiratiesessies (ad hoc). Bij de Connectorstafel /De Stuyverij nodigen wij burens, klanten, buurtactoren uit om vragen en suggesties voor de buurt te toetsen op een connectorstafel. Deze tafel biedt de mogelijkheid om elkaar geregeld te zien op een ongedwongen wijze.

Wij bouwen verder op behoeften van de deelnemers zelf. Wij maken zichtbaar welke vragen en welke talenten er aanwezig zijn in een straat, buurt, wijk of centrum. Wij gaan uit van het idee dat je geen centraal aanstuuringspunt nodig hebt om mensen te stimuleren. Zo kom je veel sneller tot lokale buurtgerichte oplossingen.

Wij nemen de organisatie niet in handen. Door niet 'in de plaats van' te handelen maar zaken zichtbaar te maken, mogelijkheden te duiden en verbinding te leggen tussen soms onverwachte actoren wordt er heel veel mogelijk op heel korte termijn.

Partners

Buurtbewoners, nachtopvang voor daklozen, de gebruikers van het pop-uppark voor de deur, Daniel van het buurtcomité, buurtactoren, de gebiedsgerichte werker, de stadswachten, toeleidende diensten zoals Welzijnshuis, CAW, thuisbegeleidingsdienst De Meander.

14. BUURTPENSIOEN: SAMEN EEN DUURZAAM BURENHULPNETWERK UITBOUWEN IN MOLENBEEK

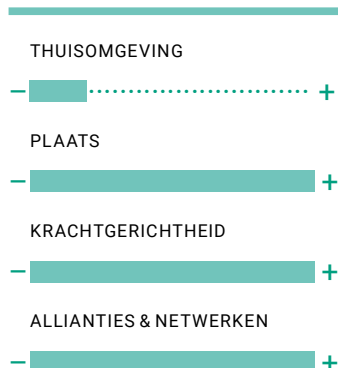
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Het Kenniscentrum WWZ vzw – Het BuurtPensioen
Lakensestraat 76 bus 2
1000 Brussel
charlotte.hanssens@kenniscentrumwwz.be
www.buurtpensioen.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Een tiental kleine vzw's spant samen om een nieuwe invulling te geven aan het vroegere café Les Béguines. Dit café haalde het nieuws naar aanleiding van de terroristische aanslagen van maart 2016. Wij willen de ruimte gebruiken als een buurthuis dat mensen samenbrengt rond een aantal thema's.

Wij zien hoe burenhulpnetwerken in andere wijken mensen samenbrengen. Zij leren elkaar kennen, bouwen vertrouwen op en gaan voor elkaar kleine dingen doen. Iedereen doet mee in functie van zijn mogelijkheden. De permanenties en de maandelijkse ontmoetingsmomenten creëren een zeker ritme. De coördinatoren kennen de mensen in het netwerk en gaan verbindend te werk. Deze begeleiding stelt de deelnemers gerust. Zowel de informele als de formele actoren waren vragende partij om ook in hun wijk een netwerk op te starten.

Aanpak

In de eerste fase werken wij het initiatief uit in functie van de behoeften van de wijk. Vanuit Het BuurtPensioen reiken wij een kader aan, maar de invulling gebeurt lokaal in samenwerking met de lokale partners en de bewoners in de wijk (via het wijkcomité). In een tweede fase gaan wij informeren en sensibiliseren: informatiesessies organiseren over het initiatief bij de verschillende partners en in het Begijnenhuis zelf.

Wij ontmoeten ook de verschillende thuiszorgdiensten en sociale actoren (wijkgezondheidscentra, apotheken, socioculturele verenigingen,...) om de werking toe te lichten. In een derde fase gaan wij aan het werk! Wij brengen geïnteresseerden samen en zoeken in die groep één of twee personen die op vrijwillige basis het netwerk willen coördineren. Zij worden in hun rol begeleid en ondersteund door de projectcoördinator van Het BuurtPensioen, samen met de initiatiefnemende partners.

Bij de effectieve start van het netwerk gaan de coördinatoren tijdens de permanentie vraag en aanbod van deelnemers aan elkaar koppelen en zijn deelnemers welkom voor een kopje koffie en een babbeltje. Eén keer per maand brengen wij dan iedereen samen om elkaar beter te leren kennen, om na te gaan wat goed gaat en wat verbeterd kan worden in het netwerk, om een gezellig moment te beleven met welwillende burenhulpnetwerken. Beetje bij beetje winnen burenhulpnetwerken aan vertrouwen, komen nieuwe deelnemers een kijkje nemen en kunnen wij terugkoppelen naar de sociale actoren in de wijk. Deze methodologie is gebaseerd op de kennis en de ervaring die wij hebben opgedaan bij de start en het onderhouden van 6 andere burenhulpnetwerken (Neder-Over-Heembeek, Brussel Centrum, Brussel Noordwijk, Laken, Jette en Elsene). Een nieuwe antenne kan rekenen op een persoonlijk begeleidingstraject gekoppeld aan de nodige opleidingen en uitwisselingsmomenten met andere netwerken met als bedoeling dat de antenne zo autonoom mogelijk kan functioneren.

Partners

Begijnpassage (Zonnelied vzw), Lokaal Dienstencentrum Het Begin, AdiB, Het Buurtcomité Karreveld – Hoog Molenbeek, Kenniscentrum WWZ, vrijwillige coördinatoren

15. TEGOARE IN DE STROATE.

DE BRES, HET LOKAAL DIENSTENCENTRUM

VAN POPERINGE KOMT NAAR JE TOE!

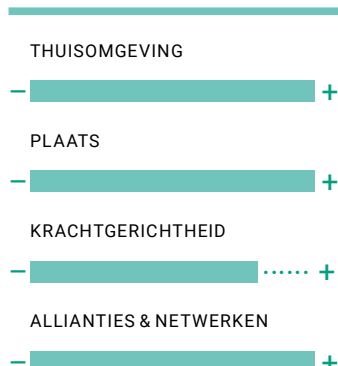
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Poperinge – afdeling De Bres, lokaal dienstencentrum
 Veurnestraat 22
 8970 Poperinge
info@dienstencentrumdebres.be
www.poperinge.be/tegoare-in-de-stroate

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Outreaching werken wordt meer en meer ingezet om sociale netwerken te versterken en aan preventie te doen. Het is een ideale methode voor inwoners die kwetsbaar en vaak moeilijker bereikbaar zijn. Via deze methodiek willen wij een brug slaan tussen het Lokaal Dienstencentrum (LDC) en kwetsbare inwoners.

Met buurtgerichte initiatieven wil het LDC samen met de buurt/wijk/straat problemen oplossen en zo de leefbaarheid en sociale cohesie vergroten. Wij maken er inwoners maatschappelijk actiever mee en stimuleren hun betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid. Buurtgericht werken is een meerwaarde voor de buurt maar ook voor het LDC: wij vergroten onze naambekendheid en betrekken buurtbewoners meer bij het LDC.

Aanpak

Om een zorgzame buurt te creëren hanteren wij de methodiek van de zogenaamde zorg- samen- straten of soep met een babbeltje. In Poperinge gebruiken wij de naam 'tegoare in de stroate'. Zes maal per jaar worden in verschillende buurten ontmoetingsmomenten georganiseerd voor en door buurtbewoners. Zo verenigen wij buurtbewoners op de stoep voor een babbel en stimuleren wij sociaal contact. Wij vinden zo snel buurtambassadeurs die (informele) burenhulp een duwtje in de rug geven.

Bijkomend is er een initiatief voor landbouwers. Heel wat landbouwers komen naar de jaarlijkse inzameling van folie in Poperinge. Ook daar staat de werkgroep met soep/koffie/pannenkoeken om ontmoeting te realiseren en een babbeltje te slaan. Wij zetten meteen ook het aanbod dat relevant is voor deze doelgroep in de kijker. Wij kiezen voor deze doelgroep omdat er heel wat verdoken armoede is onder hen en wij hen met onze reguliere werking niet zo vlot bereiken.

Partners

De eerstelijnspsychologe via het Sociaal Huis, de dienst Cultuur, de dienst Welzijn, de sociale dienst OCMW Poperinge, dorpsdienst NESTOR, Thuiszorgkruispunt, de beleidscoördinator Sociaal beleid en welzijn, de dienst Gezinsondersteuning, coördinator Huis van het Kind, 'Zot van 't boeren/ boeren op een kruispunt', Lokaal Dienstencentrumvrijwilligers, sleutelfiguren, buurtbewoners, verenigingen en lokale handelaars.

16. VERBURGHT EN DE BUREN; SAMEN STERK VOOR EEN WARME WIJK!

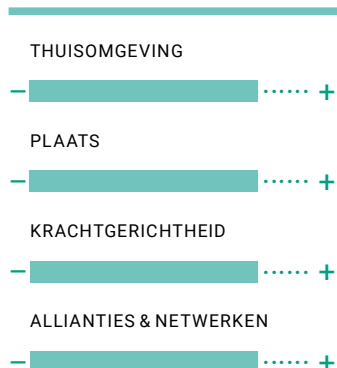
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

vzw A.Verburght
Dennendreef 53
9850 Nevele-Landegem
info@verburght.be
www.verburght.be
Het project 'Verburght en burenen' is overgegaan in buurtpunt 'Onder 't Perron' (Stationsstraat 95, 9850 Landegem)
ondertperron.be
www.facebook.com/Onder-t-perron-125715718825624/

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Vzw Verburght biedt al veertig jaar verblijf en dagbesteding aan volwassenen met een motorische/meervoudige handicap. Voor bewoners zijn ook contacten buiten Verburght zeer waardevol. Zij willen ook betekenisvol zijn voor anderen in de maatschappij, en daarvoor erkenning krijgen.

Samen met hen gingen wij op zoek naar hun talenten en troeven. Als de bewoners voor hun burenen kleine opdrachten kunnen doen, levert dit een zinvolle dagbesteding en sociale contacten op, en besparen zij hun burenen tijd en moeite.

Aanpak

Eerst werd contact gelegd en informatie verzameld over mogelijke 'vragen en taken' die bewoners kunnen opnemen. Burenen kregen een flyer met informatie over het initiatief om te polsen naar hun interesse. Wij legden contacten met handelaars, de bib, de huisarts, de apotheker, verantwoordelijken van de gemeente, verenigingen en scholen om na te gaan hoe onze bewoners hun talenten kunnen inzetten. Nadien werd een overzicht gemaakt van wie wat kan betekenen en werden de verschillende actoren geïnformeerd. Bij concrete vragen werd intern bekeken welke bewoner ze kan opnemen en welke ondersteuning hij/zij daarbij nodig heeft. Na elke activiteit vroegen wij een korte evaluatie van de buur en de bewoner, zodat wij konden bijsturen indien nodig.

Verbinding maken met de burenen op een structureel niveau bleek echter niet zo evident te zijn. Wij kregen de kans om samen met Ten Dries, vzw Humival, vzw De Triangel en later vzw De Vierklaver gebruik te maken van het oude stationsgebouw in Landegem om dit samen met geëngageerde burenen om te bouwen tot Buurtpunt Onder't Perron. Naast burenen liepen ook verenigingen, lokale handelaren, de NMBS en de stad Deinze warm voor onze werking. Het stationsgebouw is centraler gelegen dan onze voorzieningen, de drempel om er binnen te stappen en zo kennis te maken met de mensen die er aanwezig zijn (met of zonder handicap) is lager. Voor deze overgang naar het Buurtpunt legden wij contact met de verschillende (mogelijke) betrokken partners. Wij volgden de inspiratiesessies bij CERA en kregen inhoudelijke ondersteuning van Tabor. Verschillende werkgroepen vanuit onze stuurgroep gaven de diverse aspecten van het Buurtpunt vorm (vb. interieur, sponsoring, huisreglement).

Naast een aantal verschillende activiteiten organiseerden wij eind januari 2020 een denkje- mee avond met informatie over het project en de vraag naar input van geïnteresseerden.

Partners

Bewoners en medewerkers van vzw Verburght, Ten Dries, vzw De Triangel, vzw Humival, vzw De Vierklaver, geëngageerde burenen en vrijwilligers, lokale verenigingen en handelaren, de stad Deinze (met o.a. de lokale bibliotheek), NMBS, Tabor, CERA.

17. VITALE BUURTEN. LAAGDREMPELIG PLATFORM VOOR ZELFONTPLOOIING EN VERSTERKING VAN SOCIALE COHESIE IN BUURTEN WAAR DE TRADITIONELE ZORG MOEILIJK BEREIKBAAR IS

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING	—	+
BELEIDSMAKERS	—	+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS	—	+
LOKALE ORGANISATIES	—	+

FOCUS

ZORG & WELZIJN	—	+
SOCIALE COHESIE	—	+
FYSIEKE OMGEVING	—	+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING	—	+
PLAATS	—	+
KRACHTGERICHTHEID	—	+
ALLIANTIES & NETWERKEN	—	+

Initiatiefnemer en contactgegevens

Blenders vzw
Campus Blairon 714
2300 Turnhout
info@blenders.be
www.blenders.be / www.unigo.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Met dit project willen wij mensen in (kans)armoede die (digitaal) afgesloten worden, rehabiliteren door hun op een laagdrempelige manier essentiële basisvaardigheden aan te leren en te leren opkomen voor zichzelf en hun (zorg)behoeften via initiaties, vormingen en workshops.

Verder willen wij de sociale cohesie verhogen in een wijk die moeilijk te bereiken is. Wij zetten buurtspelers in om met de mensen te gaan praten en op tijd en stond problemen en/of zorgbehoeften te signaleren aan de juiste instanties. Dit alles om vereenzaming tegen te gaan en om een sociaal netwerk op te bouwen rond bewoners die er het moeilijkst toegang toe vinden en het waarschijnlijk het meeste nodig hebben.

Aanpak

Het project 'Vitale buurten' moedigt mensen via meerdere invalshoeken aan om in contact te komen met digitale media. Geïnspireerd door de ABCD-methode (Assets Based Community Development) werken wij van binnenuit om sociale relaties tot stand te brengen en de krachten van de wijk te laten floreren.

Deze methodiek vertrekt van de sterktes van de buurtbewoners. Zij worden aangespoord om hun sterktes aan te spreken voor zichzelf en de wijk. In een eerste fase worden de (verborgen) sterktes van de wijk in kaart gebracht tijdens huisbezoeken. Wij richten ons daarbij op de digitale en de sociale noden. Wij smeden zo de eerste vertrouwensband. Wij maken van dit gesprek ook gebruik om de bestaande behoeften (op basis van bestaande opleidingen) met het aanbod te toetsen en tonen onze bereidheid om een aanbod op maat te voorzien. Aan de hand van deze informatie gaan wij inspelen op de vragen met drie initiatieven.

Digidak is een laagdrempelige methodiek waarbij wij computers en tablets voorzien in een gemeenschappelijke ruimte (vrije inloop, initiatiesessies rond digitale onderwerpen). Eén keer per maand organiseren wij een activiteit waar een digitaal medium een onderdeel van is. Tot slot creëren wij een digitaal platform, zodat een online *community* ontstaat waar ieder met zijn aanbod en vraag terecht kan en verbinding kan maken met elkaar en de lokale partners.

Partners

SHM De Ark, het buurthuis, OCMW Turnhout.

18. WARME TUIN

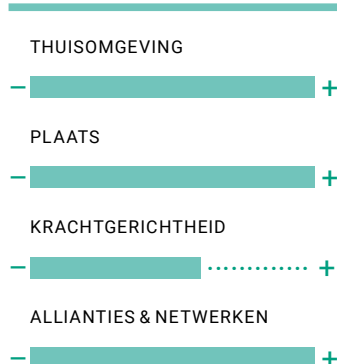
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

AAA Care
 Halingenstraat 76
 3860 Sint-Truiden – Velm
haspengouw@triamant.be
www.velm-halmaal.landelijkegilden.be/warme-tuin

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Triamant creëert warme, gastvrije buurten waar verbinding, autonomie, vitaliteit en zorg centraal staan. Dit project strookt hier volledig mee.

Het versterkt de samenwerking tussen diverse actoren uit de buurt. Daarnaast creëren wij verbinding tussen buurtbewoners, die het project trekken, samen tuinieren of genieten van de aangename, toegankelijke tuin en ontmoetingsplaats. Wij willen mensen zo lang mogelijk de regie van hun leven in handen geven door zinvolle tijdsbesteding, betrokkenheid en verbinding. Mensen leveren volgens eigen mogelijkheden een bijdrage aan het project.

Ook minder-mobiele mensen, mensen met een handicap en mensen met dementie krijgen de kans om zelfstandig of onder begeleiding deel te nemen aan het project. Zij trekken het project ook actief mee. Warme Tuin verhoogt de levenskwaliteit van de buurtbewoners door het sociaal contact en actief bezig blijven in de natuur.

Aanpak

Triamant Haspengouw wil mee bouwen aan een warme gastvrije buurt door sterke samenwerkingen aan te gaan met verenigingen en organisaties, door via participatiemomenten de buurt te bevragen over haar behoeften en door activiteiten op te zetten samen met en voor de hele buurt. Iedereen is welkom voor ons aanbod van en voor de buurt.

Voor Warme Tuin biedt Triamant Haspengouw een domein waar het project kan groeien vanuit de initiatieven van bewoners, buurtbewoners, verenigingen en organisaties uit de buurt. Ideeën worden steeds getoetst bij de verenigingen en personen die mee instapten in het project, en bij de specifieke doelgroepen die wij willen bereiken met het project.

Wij betrekken ook de buurtbewoners en verenigingen uit de buurt door hen te informeren, contacteren en te motiveren mee te doen. Vanuit Landelijke Gilden en de vrienden van het park werd expertise over de inrichting van een tuin en het onderhoud en de opbouw van de Tuin binnengebracht.

Partners

Landelijke Gilden Velm, Stichting Delacroix, Wiric vzw, vzw Vrienden van het Triamantpark, de buurtbewoners.

19. WEDSTRIJD: 'DE STRAFSTE STRAAT'

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Gent – Lokaal Dienstencentrum De Waterspiegel
Onderbergen 86
9000 Gent
ouderenzorg@ocmw.gent
www.ocmwgent.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Tijdens onze activiteiten (huisbezoeken, ontmoetingsactiviteiten, dienstverlening in de buurt, overleg met buurtpartners...) ervaren wij een vraag vanuit het kwetsbare publiek om meer contact te hebben met hun buur(t). Wij (Lokaal Dienstencentrum en lokale partners) ontmoeten geregeld sterkere figuren, vol enthousiasme en initiatief die hun buurt zorgzamer willen maken.

Vele bewoners zijn vragende partij voor meer sociale controle, samen-horigheid,... Maar zij lijken de brug niet te kunnen slaan. Wij willen nabije zorg creëren voor deze hulpbehoevenden en het kleine helpen promoten. De actie/methodiek van 'de strafste straat' fungeert als bruggenbouwer. Doel was om mensen aan te zetten, te motiveren en dat extra duwtje in de rug te geven om woorden om te zetten in daden.

Aanpak

Na de startfase met reclame en uitnodigingen in de wijk organiseerden wij voor beide wijken een ontmoetingsmoment met verschillende (professionele) partners om informatie en advies te geven over mogelijkheden en beperkingen in hun straat. Zo gaven stadsdiensten informatie over openbaar domein, vergunningen, veiligheid, verhuur en uitlenen materiaal, tips rond netwerken, enz.

Na het infomoment konden deelnemers rekenen op coaching van professionelen. Wij stuurden een jury langs op de 'toonmomenten' van de initiatieven die scores gaf voor vastgelegde indicatoren (duurzaamheid, inzet, creativiteit, diversiteit publiek...). Na de evaluatie en scoring kregen twee straten de titel van 'strafste straat 2019'.

Partners

Wijkagenten, buurtwerk, sociale en wijkregie van de Stad, scholengroepen, wijkactieteam Muide Meulestede en Wondelgem.

20. ZORG VOOR DE BUURT

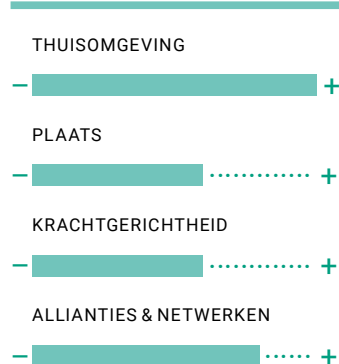
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Zorgbedrijf Rivierenland
Wilsonstraat 28
2860 Sint-Katelijne-Waver
deschijf@zbrivierenland.be
www.zorgbedrijfrivierenland.be/zorg-voor-de-buurt

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

In Mechelen zijn er heel wat sociale voorzieningen. Toch blijkt dat heel wat van deze voorzieningen op grotere schaal georganiseerd worden en vaak geen antwoord bieden op de zorgvragen in en rond wijken.

Op het Oud-Oefenplein (een van de grootste sociale woonwijken in Mechelen) wonen veel ouderen en zorgbehoevenden die voor kleinere klusjes niet op hulp kunnen rekenen. Ook typerend voor deze wijk is dat de meeste bewoners een migratieachtergrond hebben, onder wie ook zorgbehoevende senioren van de eerste generatie. Zij kennen vaak de taal niet en zijn voor hulpverlening aangewezen op hun kinderen. Voor deze mantelzorgers is het vaak moeilijk om al die kleine en grote hulp te blijven bieden. Dit bleek zeer duidelijk uit het project 'Ouder worden in je buurt' dat wij in 2017 uitvoerden. Toen bleek vooral de behoefte aan vrijwilligers die hun taal kennen en culturele verschillen kunnen opvangen.

Aanpak

Het dienstencentrum 'De Schijf' beheert het project. Het centrum zorgt voor de algemene coördinatie en het financieel beheer ervan. Voor de uitwerking, opvolging en evaluatie richtten wij een stuurgroep op met professionals. De stuurgroep werd samengesteld op basis van deskundigheid: over de wijk, over de doelgroepen en culturele achtergronden, over zorg en senioren. Een team van bemiddelaars neemt de uitvoering voor zijn rekening. Het bestaat uit 3 bemiddelaars, van wie één betaalde professional en 2 vrijwilligers met een vergoeding.

Voor het Oud-Oefenplein gaat het om vrijwilligers met kennis van het Arabisch en het Berbers. Zij brengen in eerste instantie vraag en aanbod in kaart, met de ondersteuning van de werkgroep. Voor kleinere hulpvragen worden vrager en vrijwillige hulpverlener bij elkaar gebracht. Elke match wordt zorgvuldig bijgehouden en individueel opgevolgd.

Voor grotere hulpvragen verwijzen zij door naar professionele organisaties en personen. Buurtbewoners die als vrijwillig 'hulpverlener' aan de slag gaan, worden ondersteund via opleiding of coaching.

Partners

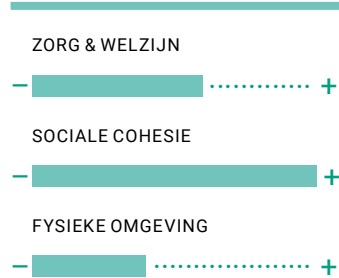
Lokaal Dienstencentrum 'De Schijf' (zorgcoach, buurtopbouwwerker, opbouwwerker 'huis aan huis'); J@M: jongeren- en tienerwerking.

21. ZORGZAAM TERBANK

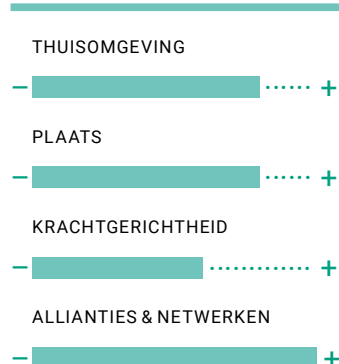
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Lokaal Dienstencentrum Ruelenspark / Zorg Leuven
 Erasme Ruelenspark 35
 3001 Heverlee
Ruelenspark@zorgleuven.be
www.zorgzaamleuven.be/zorgzame-buurteams

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Meer betrokkenheid en zorgzaamheid tussen burens onderling en tussen bewoners en de lokale diensten en organisaties is waardevol in elke wijk en voor elke inwoner. Terbank is om verschillende redenen bijzonder geschikt voor een dergelijk project. De sociale cohesie is er bovengemiddeld laag, de bevolking is er ouder dan gemiddeld, er zijn weinig diensten en winkels en er is weinig ontmoetingsruimte.

Er zijn veel nieuwbouwwoningen met voornamelijk jonge gezinnen en een aantal interessante mogelijke partnerorganisaties zoals de sociale hogeschool. Er zijn meerdere buurtbewoners die extra ondersteuning nodig hebben en die sociaal geïsoleerd zijn maar er is ook een bereidheid om zich meer in te zetten voor buurt en burens. Inwoners willen elkaar beter leren kennen, lokale organisaties en diensten zijn bereid dit project mee te ondersteunen. Terbank maakt deel uit van de zorgzame buurtteams van Groot-Leuven

Aanpak

Aan de hand van kwantitatieve en kwalitatieve bronnen (wijkscan, politiebepvraging, bepvraging van 65-plussers, input tijdens een wijkavond) deden wij een buurtanalyse. Door huisbezoeken bij alle inwoners in een afgebakend gebied van enkele straten kregen wij een zicht op de behoeften en de talenten van inwoners. Voor deze huisbezoeken werden vrijwilligers gerekruteerd die werden gevormd en werkten aan de hand van een checklist. Om de dynamiek in de wijk op gang te brengen installeerden wij een 'mobiele toog' en een ijskar op een pleintje om daar met inwoners het gesprek aan te gaan over de projectplannen.

Studenten Sociaal-cultureel werk van UCLL werkten aan een gemeenschapsvormende activiteit (foto's en quotes van inwoners in het straatbeeld, een wijkspel, een postkaartjesactie,...). Om het gemeenschapsgevoel te versterken zetten wij sterk in op de vrijwillige inzet van buurtbewoners, lokale diensten ('superburens') zoals Alvinnenberg, Don Bosco, UCLL,... Wij wilden deze vrijwillige inzet zo goed mogelijk ondersteunen en waarderen.

Voor verschillende deelaspecten werden projecten opgezet of stapten wij mee in bestaande projecten. Zo werkten wij mee aan een CERA-onderzoek over mantelzorgnetwerken voor personen met een klein sociaal netwerk. Het Lokaal Dienstencentrum onderzocht de mogelijkheid van een antennewerking in de wijk. Het model van Deerlijk was daarvoor inspirerend. Er werd een samenwerking met Hoplr opgestart.

Partners

ELZ Leuven, apothekers, wijkmanager, Alvinnenberg, UCLL, Vrije basisschool Terbank, Samana, buurtbewoners, Evangelische Theologische faculteit, stadswachten, MPC Terbank, thuiszorg, KU Leuven.

22. ZORGZAME BUURTEN DE POSTHOORN EN DE WIJNBERG

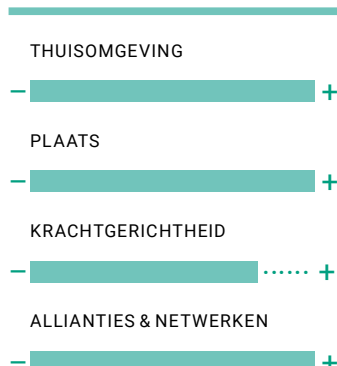
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Lokaal Dienstencentrum Elckerlyc (OCMW Wevelgem)
Elckerlycplein 1
8560 Wevelgem
[Lokaal Dienstencentrum.elckerlyc@wevelgem.be](mailto:LokaalDienstencentrum.elckerlyc@wevelgem.be)
www.wevelgem.be/zorgzame-buurt

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Binnen het Lokaal Dienstencentrum (LDC) vangen wij constant signalen op van buurten die verder van het centrum liggen. Het sociaal-cultureel aanbod is daar heel beperkt. De vervoersdienst (Mindermobielen Centrale) kan bovendien niet meer aan de vraag voldoen en ook andere vervoerdiensten bereiken hun limieten. Aangezien mensen niet bij het LDC geraken, gaat het LDC naar de mensen.

Daarnaast stellen wij ook vast dat mensen pas naar oplossingen zoeken als er een acute situatie is. Outreachend werken, aanspreekbaarheid, bereikbaarheid zijn daarom van groot belang. Wij willen dus op zoek naar een nieuwe configuratie, een vernieuwend partnerschap om de dienstverlening dichterbij de bevolking te brengen en de algemene levenskwaliteit in de buurten te verbeteren. Wij willen daarbij de ontmoeting tussen mensen uit de buurt stimuleren (het kleine helpen faciliteren).

Aanpak

Wij bouwen netwerken uit met mensen en organisaties. Langs deze netwerken wordt informatie verspreid en worden signalen opgevangen. Buurten worden versterkt door gaandeweg de behoeften en lacunes op het vlak van wonen, zorg en welzijn in kaart te brengen en samen met het netwerk oplossingen te zoeken.

Het LDC fungeert als lokaal aanspreekpunt en zorgt voor een fysieke aanwezigheid en lokale verankering voor alle actoren. Het geeft informatie over wonen, zorg en welzijn maar geeft ook signalen door aan andere actoren.

Het LDC verwijst ook actief en warm door naar andere diensten of organisaties. Via het LDC worden de inwoners en vrijwilligers ondersteund om zelf sterker naar elkaar toe te groeien en elkaar te helpen waar nodig.

Partners

ELZ Regio Menen, Ouderen Adviesraad, overleg rond vrije tijd (bib, cultuurcentrum, jeugddienst, dienst Ouderen, Welzijn, dienstencentra, buurtwerk), GDT (geïntegreerde dienst Thuiszorg), Sociale dienst OCMW, buurtactoren (bewoners, wijkcomités, verenigingen die daar lokaal werken, parochieteam, scholen, handelaars, apotheker, huisarts, wijkagent, postbode, kinesist...).

23. BUURTZORG 2.0

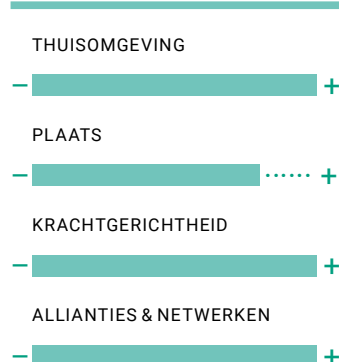
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Knokke-Heist
Kraaiennestplein 1
8300 Knokke-Heist
sociaalhuis@knokke-heist.be
www.knokke-heist.be/welzijn-en-zorg

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

De gemeente krijgt meer en meer zorg-, hulp- en ondersteuningsvragen die niet alleen vanuit een professionele context opgevangen kunnen worden. Daarnaast vallen ook mensen tussen de mazen van het net en krijgen niet de gepaste hulpverlening, vaak uit onwetendheid. Tot slot worden wij als kustgemeente geconfronteerd met wijken met veel tweedeverblijvers, waardoor er in niet-toeristische periodes vaak 'stilte' is in de buurt.

Met dit project wilden wij buurten creëren waar mensen elkaar weer leren kennen en waar ook occasionele verblijvers een rol in kunnen spelen. Wij stimuleren netwerkvorming, brengen mensen met elkaar in contact en tonen mensen de weg naar de zorg. Wij willen in de buurten hulpvragen detecteren door buurtbewoners, lokale handelaars en eerstelijnsdiensten te verbinden.

Aanpak

Twee verschillende wijken werden geselecteerd: Heist-dorp (met veel gezinnen en grote diversiteit) en Knokke-dorp (waar veel ouderen en tweedeverblijvers wonen).

In een eerste fase werden focusgroepen gedaan in de wijken, en werd er 'rondgelopen en geluisterd'. Doel was om sleutelfiguren te detecteren: wie zijn de mensen in de wijken die wij 'moeten' kennen, mensen die iedereen in de buurt wel kent? Dit werden de acht vrijwillige buurtambassadeurs. Zij engageren zich om in de wijk aanwezig te zijn, rond te lopen en mensen aan te spreken of signalen op te pikken. Zij startten in september 2020.

Daarnaast hebben wij een netwerk met de 'eerste lijn' in Knokke-Heist dat specifiek in die wijk aanwezig is. De buurtambassadeurs detecteren en sturen de hulp-, zorg-, of ondersteuningsvraag door naar de buurtregisseur die de vraag op haar beurt doorstuurt naar de eerstelijnsprofessionals. De buurtwerker geeft de oplossing niet maar connecteert met bestaande hulpverleningsnetwerken. Voor kleine taakjes kan de capaciteit in de buurt zelf aangesproken worden. Van oktober tot december 2020 werden 10 hulpvragen gedetecteerd en verbonden met zorg- of ondersteuningsoplossingen.

Partners

Het Boothuis, Beschut Wonen, de Kerk, (sport)verenigingen, jeugdbewegingen, carnavalsverenigingen, de welzijnsschakels (Sociaal Huis Knokke-Heist), Cultuur, buurtbewoners, lokale handelaars, gemeentelijke diensten.

24. BUURZAAM SAMENWONEN IN ROESELARE

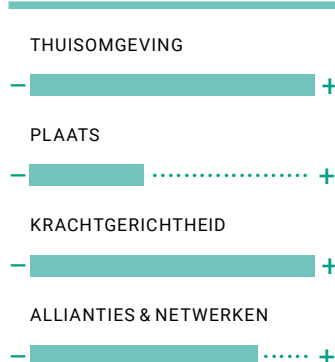
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Beschut Wonen Roeselare-Tielt
Wallenstraat 46
8800 Roeselare
info@debieweg.be
www.debieweg.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Voor mensen met psychische problemen is (re-)integratie in de maatschappij niet evident. Vaak hebben zij te weinig sociale vaardigheden en missen zij zelfvertrouwen om contacten te leggen en te onderhouden. Zij willen wel zelfstandig wonen en functioneren, maar zonder hulp is dit moeilijk.

Dit initiatief wil de zorg en de ondersteuning ont-professionaliseren. Het streeft naar sociale inclusie, waarbij burens taken opnemen voor elkaar, met professionele ondersteuning en coaching waar nodig. Zo staat niemand er alleen voor: niet het individu, niet de buurt en niet de professional. Door een grotere kennis en een grotere betrokkenheid groeien de verdraagzaamheid en het begrip voor elkaar en voor psychische problemen.

Aanpak

De buddywerking matcht een vrijwillige buddy en een doelgroepmedewerker. De buddy krijgt ondersteuning en opleiding en neemt de doelgroepmedewerker mee op evenementen.

Buurtvervlochten is een methodiek – gegroeid binnen VAPH-instellingen – om mensen met elkaar in contact te brengen en ze te vervlechten tot een warme, gezellige buurt met meer contact. Buurtvervlochten motiveert en moedigt buurtbewoners aan om zorg te dragen voor en aandacht te besteden aan elkaar. Zo wordt de buurt een plaats waar de bewoners (samen) iets betekenen voor elkaar, omdat ze er betekenisvolle rollen opnemen. Voorbeelden zijn samen de hond uitlaten, dieren voederen, een brief posten, een boodschap doen, vuilnisbakken buitenzetten, zwerfvuil ophalen, gezelschap bieden...

Dit project brengt beide methodieken samen. In elke buurt kijken wij wie tijdelijk of permanent ondersteuning nodig heeft en wie welke ondersteuning kan en wil bieden (ongeacht de doelgroep of de problemen).

Partners

Stad Roeselare, VOC Opstap en SaMENSpel.

25. DE GOUDEN BUURT

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

CAW Zuid-West-Vlaanderen
 Beheerstraat 46
 8500 Kortrijk
Deborah.boon@cawzuidwestvlaanderen.be
www.caw.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Op een bepaald moment kwam de buurt tussen de Tuighuisstraat, Sint-Antoniusstraat en Zwevegemesstraat in de media wegens overlast en samenlevingsproblemen. Er is leegstand door de bouw van sociale woningen door Sociale Huisvestingsmaatschappij 'Wonen regio Kortrijk'. Ook de aanwezigheid van de nachtopvang voor thuisdaklozen van het Centrum Algemeen Welzijnswerk zorgt soms voor overlast of een gevoel van onveiligheid.

Op dezelfde locatie is er ook opvang in studio's door CAW, samen met de inloopwerking. Doel was om meer verbinding te creëren tussen de bewoners/bezoekers van CAW Zuid-West-Vlaanderen en de (kwetsbare) buurt.

Wij geloven dat wij met onze aanwezigheid heel wat kunnen betekenen voor de buurt en samen een positief verhaal kunnen schrijven, waarbij iedereen zich goed voelt in zijn woning en in de buurt.

Aanpak

Wij organiseren ontmoetingen tussen buurtbewoners en de inloopwerking, nachtopvang en opvang in de studio's door CAW Zuid-West-Vlaanderen.

Wij zoeken raakvlakken, detecteren zorgvragen en zetten mogelijkheden in de buurt in als antwoord. Doel is om mensen samen te brengen. Door het coronavirus was het echter onmogelijk om buurtbewoners allemaal samen te krijgen. Wij moesten individueel werken. Iedere buurtbewoner ontving maandelijks een brief van de buurtwerker.

Zodra de maatregelen wat versoepeld werden, kwamen er meer initiatieven op gang, zoals een woensdagnamiddagactiviteit voor kinderen, een avondbabbel met buurtbewoners, stoepbezoeken of andere activiteiten zoals een Sinterklaasactie of fotozoektocht.

Door het één-op-éénwerk konden wij hun individuele netwerk verbreden in de Stad Kortrijk.

Partners

CAW Zuid-West-Vlaanderen (inloopwerking, Wonen- en begeleidingsteam Tuighuisstraat, Nachtopvang CAW Zuid-West-Vlaanderen), Wijkteam De Zonnewijzer, Straathoekwerk OCMW Kortrijk, Deelfabriek, Stal 13, Kunstencentrum Buda (BK6) en Stad Kortrijk.

26. FACILITEREN VAN EEN BUURTZORGNETWERK IN ROESELARE

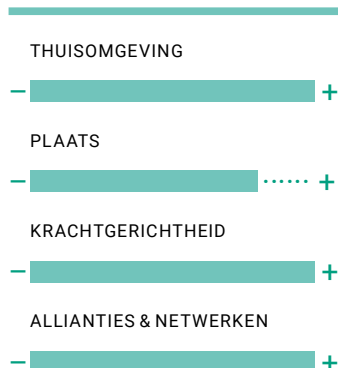
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Vrijtijdsondersteuningscentrum (VOC) Opstap vzw
Stationsplein 46
8800 Roeselare
info@vocopstap.be
www.vocopstap.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Het buurtzorgnetwerk wil vanuit samenwerking met alle buurtactoren een rijkere en aangenamere omgeving creëren door het aanbod op elkaar af te stemmen en behoeften en troeven te verbinden op maat van de buurt. Een duidelijk mandaat voor buurtbewoners en gebruikers van het netwerk om zelf oplossingen vorm te geven zal op termijn een duurzaam effect hebben op de reputatie van de buurt, de toegang tot de dienstverlening, de kracht van het individu in de wijk en de participatie aan de samenleving.

Doel is in eerste instantie om verbinding te maken tussen jonge gezinnen met kinderen tussen 0 en 12 jaar en de aanbieders van gezinsondersteunende diensten in Roeselare. Om het netwerk voldoende draagkracht en draagvlak te geven worden ook jongeren tussen 12 en 25 jaar en alle andere buurtbewoners die willen participeren betrokken.

Aanpak

De 'buurtverbinder' nam ruim de tijd voor observatie en kennismaking. Doel was te weten te komen wie in de buurt woont, welke partners te vinden zijn in de buurt, wie wie is, en wie aanwezig en aanspreekbaar is in het straatbeeld. De buurtverbinder positioneerde zich niet als iemand die kwam helpen, maar probeerde 'mensen uit hun kot te lokken' en hen nieuwsgierig te maken.

Daarvoor gebruikte de buurtverbinder de methodiek van 'steensoep', als symbool voor buurtzorg. Hij verspreidde affiches met enkel een foto van een soeppot met vraagtekens. In de tweede fase trok hij naar een pleintje met een pot water, een gasvuur en een grote steen in de pot. Mensen moesten in principe naar huis om een mesje en een snijplank en een ingrediënt te halen: een ajuin, een aardappel, een bouillonblokje, kruiden, ieder bracht iets. Symbool voor de inbreng die van de buurtbewoners verwacht wordt en van het feit dat hun inbreng is wat zij kunnen inbrengen.

Na 5 keer steensoep waren het 'koekjes en wafels' etc. Spontaan groeiden nieuwe buurtactiviteiten.

Partners

Alle buurtbewoners met de nadruk op gezinnen, Buurtcomité TOF-vanTinneke (buurtbewoners), WZC Vincenthove, Kenniscentrum ARhus, Welzijnshuis Roeselare, Kind en Gezin Roeselare, De Spil, Huis van het Kind Roeselare, Buurtsport.

27. GRONDIG ANDERS ZORGEN

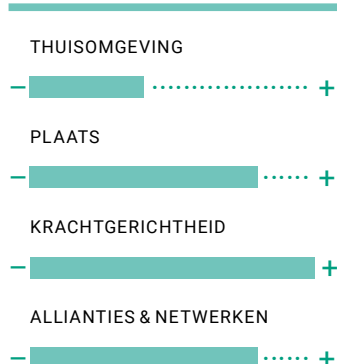
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Grondig Anders
Hoogwielkestraat 9
8810 Lichtervelde
bart@grondiganders.be
www.facebook.com/grondiganders/

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Innovatief zorg verlenen is niet meer zorgen, maar anders zorgen. Het huidige zorglandschap is nog sterk versnipperd in sectoren.

Wij geloven dat meerdere gedeelde, laagdrempelige plekken die vertrekken vanuit een thema en toegankelijk zijn voor een verscheidenheid aan bezoekers, proeftuinen kunnen zijn van 'anders zorgen'.

Aanpak

Grondig Anders is een open moestuinplek waar groenten en fruit lokaal en biologisch groeien en waar mensen elkaar makkelijk vinden. Deelnemers zijn samen op zoek naar een aangename manier van leven, leren en werken (gezond – gelukkig – gelijk), nu en straks.

Door groenten te kweken en te verdelen bouwen wij aan onderling vertrouwen en een open cultuur tussen mensen. Samenwerken als middel om betrokkenheid, draagvlak en eigenaarschap aan te wakkeren en goesting te geven om te investeren. Het is een plek waar groenten en mensen groeien. Mensen voelen zich welkom en hebben door hun deelname aan de tuin een breder netwerk. Het thema van een gedeeld item (tuin) maakt laagdrempelig contact, diversiteit in engagement, krachtgericht eigenaarschap en een nieuwe ordening mogelijk.

Wij nodigen mensen en organisaties uit om vrij mee te denken, mee te praten en collectief beslissingen te nemen (coöperatief). Wekelijks is een tiental mensen aan de slag in de tuin, en is er een 40-tal geïnteresseerden. Wij leveren groentepakketten aan de buurt. Deze worden betaald via een solidair systeem, afgesproken door de deelnemers. In de tuin zijn er geen bazen.

Partners

Mensen met een meervoudige handicap: De Vleugels, Lichtervelde; mensen met autisme, gedrags- en emotionele problemen: Tordale, Lichtervelde/Torhout; jeugd in moeilijke opvoedingssituaties: Groot Hersberge, Torhout; mensen in armoede/met een migratieachtergrond: Welzijnsschakels Lichtervelde/Torhout; mensen uit kansengroepen: Sociaal Huis – Lichtervelde; andere lokale actoren (organisaties, verenigingen, ondernemers, individuen).

28. HET BUURTSALON ROESBRUGGE: NAAR EEN AANBOD OP MAAT

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING	—	+
BELEIDSMAKERS	—	+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS	—	+
LOKALE ORGANISATIES	—	+

FOCUS

ZORG & WELZIJN	—	+
SOCIALE COHESIE	—	+
FYSIEKE OMGEVING	—	+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING	—	+
PLAATS	—	+
KRACHTGERICHTHEID	—	+
ALLIANTIES & NETWERKEN	—	+

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Poperinge
Veurnestraat 15
8970 Poperinge
info@dienstencentrumdebres.be
www.poperinge.be/buurtsalon-roesbrugge

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Dorpen verliezen de voorbije jaren aan functie en identiteit. Zij hebben het gevoel dat er te weinig geïnvesteerd wordt in dorpen. Roesbrugge-Haringe wordt vaak beschouwd als een 'eindstation'.

In het dorp zijn echter heel wat krachten en sterktes aanwezig. De bib zocht een nieuwe invulling van haar dorpsfilialen maar wilde dit doen met nauwe betrokkenheid van de dorpsbewoners. De Bres, het lokaal dienstencentrum in het centrum, wilde nagaan welke mobiele dienstverlening in dorpen georganiseerd kan worden.

Aanpak

Het buurtsalon wil een gezellige ontmoetingsplaats zijn voor en door inwoners van Roesbrugge. Het is een multifunctionele en centrale plaats in het dorp waar dienstverlening, ontmoeting én mobiliteitsvoorzieningen geconcentreerd worden op de schaal van het dorp.

Bewoners vinden er een bibliotheekwerking, het Infopunt Sociaal Huis, de zitdag van de dienst Seniorenzorg en een driemaandijks verjaardagsfeest voor 80-plussers. Om het buurtsalon verder uit te bouwen worden de acht functies van zorgzame buurten gebruikt.

Partners

Sociale dienst OCMW, dienst Welzijn, bibliotheek, dienst Cultuur, centrumleider De Bres, schepen van Cultuur, schepen van Sociale Zaken, directeur woonzorgcentrum en beleidscoördinator Sociaal Beleid.

29. SUPERETTE CAPELLEHOF: DE KLEURRIJKE BUURTKRUIDENIER MET EEN VERNIEUWDE KIJK OP ZORG

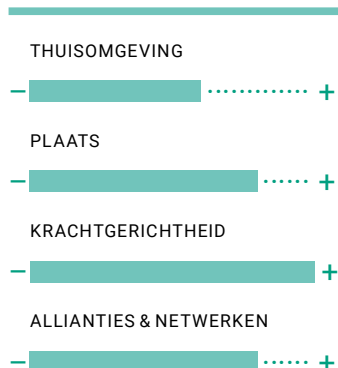
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

VZW Mariënstede
Sint-Jansstraat 16
8880 Rollegem-Kapelle
lieven.detavernier@marienstede.be
www.marienstede.be/winkelen/

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

In Rollegem-Kapelle (Ledegem) is een kruidenier-buurtwinkel geopend. Deze ontmoetingsplek is heel laagdrempelig en innovatief (voeding, dagbesteding, 'toezicht' voor ouderen, koffiehoeke, dorpspraatje, afhaalpunt, evenementen...).

De vraag van de gemeente naar aanleiding van de leegloop van het dorp en de aankoop van een vierkantshoeve waren voor ons de aanleiding om zorg 'anders' te organiseren. Wij keken hiervoor ook naar Château Superette in Dadizele dat niet alleen een winkel is maar daarnaast heel wat bijhorende diensten vervult. Wij willen zo het sterfproces van dorpen omkeren, voor de lokale mensen zorgen en dorpsouderen en kwetsbare mensen zo lang mogelijk thuis in hun vertrouwde omgeving laten wonen.

De buurtwinkel draait op personen met een handicap, vrijwilligers en een begeleider. Deze laatste is zowel bruggenbouwer als doorverwijzer.

Aanpak

Wij lieten ons inspireren door het DORV-model (Dienstleistung und Ortsnahe Rundum Versorgung) van Heinz Frey. Hij experimenteerde als eerste in Duitsland met succes met een kruidenier-buurtwinkel. De buurtwinkel is dé ontmoetingsplek van waaruit alles begint. Hier kan je inkopen doen en ontstaat een korte, dagelijkse babbel of kan je wat langer blijven voor een koffie, om iets op te zoeken op de computer, enz. Het is de plek waar je praktische en emotionele steun en gezelschap vindt. Hier gebeurt het 'kleine helpen', er zijn voor elkaar.

Dorpelingen 'verbinden' is belangrijk: eenzaamheid wordt doorbroken, signalen worden opgevangen. Vanuit de buurtwinkel kan heel laagdrempelig worden doorverwezen naar vrijwilligerswerk, poets-hulp, verenigingsleven en geestelijke gezondheidszorg. Wij halen ook inspiratie uit het ABCD-model (Assets Based Community Development).

Talenten zijn de basis van gemeenschapsvorming. Door de talenten in kaart te brengen ontstaat een (informeel) netwerk van bewoners, lokale organisaties en verenigingen die samen de buurt verbeteren. Wij maken de omslag van 'kunnen we je helpen' naar 'waar ben jij goed in'? Een aanvullende inspiratiebron was het boek 'Denk-doe-dorp, inspiratie voor een dorpenbeleid'.

In het najaar hielden wij een dorpsvergadering waar het project werd toegelicht. Met de inwoners en de partners maakten we een buurtanalyse: welke (zorg)vragen leven er, over welke talenten beschikken wij? Sedert half november 2019 hebben wij een 60-tal bezoekers per dag. Voorlopig is Superette Capellehof ondergebracht in een huurpand, dicht bij de uiteindelijke locatie. Medio 2022 trekken wij naar de vierkantshoeve.

Partners

Gemeentebestuur, Sociaal Huis, eerstelijns werkers, 't Ferm, Dienst Senioren, POM, lokale landbouwers.

30. KARWIJK

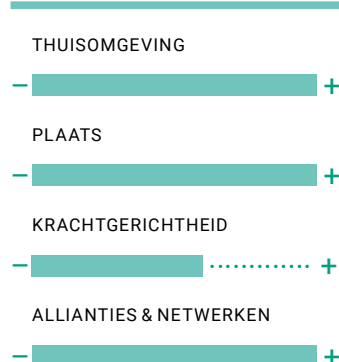
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Sociaal Huis Oostende- Antenne
Torhoutsesteenweg 291
8400 Oostende
antenne@sho.be
www.oostende.be/welzijnzorg

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Kleine hulpvragen en de behoefte aan sociaal contact worden niet altijd ingevuld door het reguliere middenveld.

Aanpak

Het originele plan was om scholieren deeltijds leren en werken in te schakelen in een laagdrempelig intergenerationeel buurtzorgnetwerk. Het onderwijs zoekt meer en meer manieren voor ervaringsgericht leren. Dit project is een uniek en leerrijk traject voor studenten dat afwijkt van de standaard- en competentieprofielen die de schoolopleiding voorlegt.

Wij hadden een duidelijke procedure voor de selectie, de contactpersoon, de werkwijze en de nazorg. Door kleine klusjes te doen bij hulpbehoevenden doen leerlingen praktijkervaring op in de buurt en nemen ze deel aan de samenleving als volwaardige individuen. Door de coronacrisis was dit project niet langer mogelijk. Wij moesten ons terugplooiën op onze basiswerking: de sociale kruidenier die kwetsbare burgers voorziet van betaalbare en gezonde voeding. Klanten werden opgebeld met de vraag of ze boodschappen wilden komen doen in de winkel. Via de sociale noodlijn van de stad werden ook alle aanvragen voor noodvoedselhulp gebundeld. Een aantal klanten gaf aan niet mobiel genoeg te zijn, bang te zijn om buiten te komen of zich niet te kunnen verplaatsen omwille van de zorg voor kinderen.

In mei 2020 ontstond het idee van een mobiele sociale kruidenier met een aantal enthousiaste vrijwilligers. In de eerste plaats brachten de vrijwilligers de boodschappen tot bij de kwetsbare burgers. Zodra het vertrouwen en de routine er is, willen we ook inzetten op het doorbreken van eenzaamheid via een babbel, het verder detecteren en signaleren van behoeften aan de partners en het informeren van kwetsbare burgers over het aanbod van de stad. Door middel van tweewekelijks overleg met de vrijwilligers hopen wij dit project op termijn te verzelfstandigen.

Partners

Buurtwelzijnswerk, Antenne Sociale Kruidenier, Centrum Deeltijds Leren en Werken (CDLW) Petrus & Paulus West, Thuiszorg, Senioren in nood, Oostendse Haard, Buurtwelzijnswerk, Senioren in nood, Thuiszorg, Antenne, Oostendse Haard, Samen Divers, Familiehulp en informele zorgactoren in de wijk (kappers aan huis, apothekers, dokters).

31. SOCIAAL RESTAURANT IN HET DORPSPUNT IN BEVEREN

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

De Lovie vzw
Roesbruggestraat 20
8691 Beveren aan de IJzer
ansofie.knockaert@delovie.be
www.delovie.be/dorpspunt-in-beveren/
www.facebook.com/groups/Dorpspuntinbeveren

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Wij hebben verschillende redenen om een sociaal restaurant in het Dorpspunt van Beveren op te zetten. Het uitbaten van een sociaal restaurant maakt de dagbesteding voor de personen met een handicap die wij ondersteunen waardevoller en interessanter. Wij kunnen zo het sociaal contact stimuleren tussen de medewerkers en de dorpsbewoners. De medewerkers maken de maaltijd en dienen ze op, zij nemen zo de belangrijke rol van gastvrouw/gastheer op zich.

Wij bieden de dorpsbewoners de mogelijkheid om op een laagdrempelige manier een gezonde maaltijd te nuttigen. Zij kunnen er informatie krijgen en doorverwezen worden. Bij mogelijke problemen kan er proactief gehandeld worden. Wij creëren ook zinvol vrijwilligerswerk. Vrijwilligers krijgen een positief gevoel omdat ze iets kunnen betekenen voor andere mensen uit de buurt en mee zorgen voor een bloeiend dorpsleven.

Aanpak

Het Dorpspunt in Beveren bestaat drie jaar. Er is een buurtwinkel (met bv. bijzondere aandacht voor landbouwproducten uit de korte keten: fruit en groenten, zuivel en vleeswaren). Het is ook een ontmoetingsplek. Je kunt er gewoon binnenlopen voor een praatje bij de koffie, maar je kan ook een vraag om dienstverlening stellen. Tot slot is er ook een knooppunt voor mobiliteit: je kan er afspreken om te carpoolen, een bakfiets ontlenen, een e-bike huren of je fiets laten repareren.

De bedoeling was om daar een vierde functie aan toe te voegen: een sociaal dorpsrestaurant. Vanaf 2020 zouden wij op de vierde donderdag van de maand 's middags een warme maaltijd serveren voor een 20-tal gasten. Soep, hoofdgerecht en dessert voor 9 euro. Alles was klaar, flyers uitgedeeld, praktische voorbereidingen getroffen, maar door corona ging het restaurant nog niet één keer open.

Partners

De medewerkers van het Dorpspunt in Beveren zijn personen met een verstandelijke handicap die ondersteund worden vanuit De Lovie vzw. Vrijwilligers uit het dorp, eerstelijnsdiensten (dokters, thuisverplegingsdiensten,...), het OCMW en het lokale bestuur van Alveringem.

32. STORYTELLING IN DE NIEUWE TUIWIKJ. DE DOOS IN MIJN VOORTUIN, DIT IS WAT ONS VERBINDT

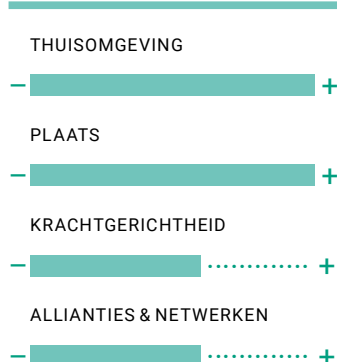
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Menen
Volkslaan 302 Bus 0001
8930 Menen
ldc.allegro@menen.be
www.menen.be/adressen/lokaal-dienstencentrum-ldc-allegro

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Vanuit het lokaal dienstencentrum Allegro zijn wij sinds 2017 actief in de wijk. Toen organiseerden wij de eerste keer het buurtfeest dat ondertussen al drie keer plaatsvond.

Deze samenwerking van verschillende professionele organisaties (Jeugd Dienst, Kind en Preventie,...) wilde vooral de sociale cohesie, de contacten tussen oud en jong, huurder en eigenaar, etc. bevorderen. Wij slaagden daar echter onvoldoende in.

Aanpak

Doel is om positieve verhalen te verzamelen van mensen uit de wijk en over de wijk, en die in een kunstwerk te verbinden met elkaar. Wij verzamelden daarvoor 55 voorwerpen van mensen uit de wijk. Zij bezorgden ons dat met een paar kernwoorden erbij, naam, adres en waarom zij dat voorwerp gekozen hadden. Zo hebben wij bijvoorbeeld een papegaaipluim gekregen van iemand.

Om de voorwerpen te verzamelen hebben wij een hele campagne op poten gezet en uitgewerkt samen met het artistiek gezelschap 'Productions en zonen': zij maakten een filmpje op Facebook, zij zijn aanwezig op pleintjes, gaan rond in de buurt, etc. De Academie voor Beeld groepeerde die voorwerpen en maakt er een kunstwerk mee, dat op het volgende buurtfeest getoond wordt.

Gelijktijdig loopt een traject waarbij een leerkracht Woord van de Academie voor Woord en Muziek gedichten zal maken gebaseerd op verhalen van een aantal moeders met jonge kinderen uit de wijk. Zij werkt hiervoor samen met de organisatie Kind en Preventie die ook actief is in de wijk.

Partners

Buurtactoren: bewoners uit buurt, de Academie voor Beeld van de stad Menen, leerkracht Academie voor Woord en Muziek, Het Hoekhuis als deel van vzw Wiegwijs, dienst Integratie stad Menen, woonmaatschappij Impuls.

33. ZORGZAAM DEERLIJK

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

OCMW Deerlijk
Harelbekestraat 27 0
8540 Deerlijk
welzijn@deerlijk.be
www.deerlijk.be

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Ouderen blijven langer thuis wonen, maar een warme leefomgeving en aangepaste hulp ontbreken dikwijls. Door diensten te centraliseren lopen kwetsbare mensen een hoger risico op uitsluiting. Naast professionele hulp wordt het kleine helpen in de dichte omgeving belangrijk. Het is onze taak om dit te stimuleren, faciliteren en/of organiseren.

Deerlijk deed al mooie stappen, maar een grote groep wordt nog niet bereikt of is nog onzichtbaar. Door met Zorgzaam Deerlijk in te zetten op buurtgerichte zorg en meer specifieke acties werken wij aan verbinding tussen (kwetsbare) bewoners, verenigingen en diensten, en proberen wij een antwoord te bieden op deze uitdagingen. Wij willen zorgzame buurten waar elke bewoner zich welkom voelt en zich thuis voelt: «Iedereen zorgt voor iedereen!».

Aanpak

Zorgzaam Deerlijk zet in op de 8 functies van buurtgerichte zorg die de VVSG naar voor schuift. In een actieplan formuleren wij verschillende doelgroepgerichte, buurtgerichte en gemeentebrede acties.

Met dit project zoomen wij in op verschillende acties die inzetten op de functie 'Sociale netwerken'. 'Café-dialoog' is een inspraakmoment voor alle buurtbewoners. Op deze samenkomsten willen wij meer duiding geven bij het project maar vooral luisteren naar de input van de burens. Zo worden doelstellingen op de voorgrond geschoven of andere doelstellingen tijdelijk niet uitgevoerd.

De buurt geeft belangrijke informatie over wat er leeft in de buurt. Waar wij vroeger inzetten op buurtambassadeurs verkiezen wij nu de term 'zorgzame buur'. Het gaat dan niet enkel om kleine hulp verlenen aan bewoners (vb. boodschappen doen), maar ook over zorg dragen voor de buurt (vb. melden wanneer er een licht kapot is). De buurtzorgregisseur is het aanspreekpunt voor technische en voor sociale thema's en verwijst door naar hulp- en ondersteuningsdiensten of naar vrijwilligers. Tot slot richtten wij het onlineplatform 'Deerlijk helpt' op.

Partners

Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen, VBS Sint-Lodewijk

34. MINDER MAZEN, MEER NET

TREKKERS

PERSOON & OMGEVING		+
BELEIDSMAKERS		+
EERSTELIJNSPROFESSIONALS		+
LOKALE ORGANISATIES		+

FOCUS

ZORG & WELZIJN		+
SOCIALE COHESIE		+
FYSIEKE OMGEVING		+

CRUCIALE ELEMENTEN

THUISOMGEVING		+
PLAATS		+
KRACHTGERICHTHEID		+
ALLIANTIES & NETWERKEN		+

Initiatiefnemer en contactgegevens

Samenlevingsopbouw West-Vlaanderen vzw
Torhoutsesteenweg 100 A
8200 Brugge
linde.vande.woestyne@samenlevingsopbouw.be
rubie.derutter@samenlevingsopbouw.be
www.samenlevingsopbouwvl.be/nl/projectdetail/p/1054/zorgzame-buurtten-minder-mazen-meer-net

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Toenemende vergrijzing, vereenzaming bij jong en oud, een individualiserende samenleving, stijgende zorgvragen, mensen die de weg naar de hulpverlening niet vinden: dit alles zorgt ervoor dat een grotere groep mensen in een kwetsbare situatie door de mazen van het net glipt.

Kwetsbare bewoners wonen in uw en mijn buurt waar ze vaak de sociale verbinding missen.

Aanpak

Dit project wil het toekomstperspectief van zorgzame buurten vertalen naar het dagelijkse beleid van een lokaal bestuur. Dit doen wij door methodieken en werkwijzen te ontwikkelen die inzetten op de acht functies van buurtgerichte zorg, een organisatie-model van VVSG: buurtanalyse, detectie, toeleiding, partnerschappen, sociale netwerken, communicatie, sociaal gewaardeerde rollen en beleidsadvisering.

Wij ontwikkelen voor die functies concrete praktijken en testen het traject uit in pilootgemeenten. Wij delen onze kennis in netwerken. Het organisatie-model 'buurtgerichte zorg' brengt een proces op gang en stimuleert lokale samenwerking met alle mogelijke actoren, dicht bij de burgers. De buurt vormt daarbij het speelveld.

Partners

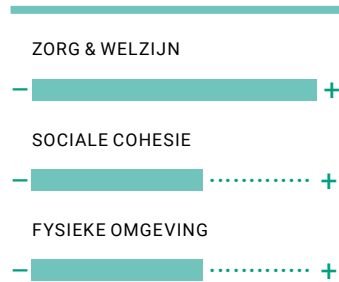
Samenlevingsopbouw RIMO Limburg, VVSG, Cera, Fonds Dr. Daniël De Coninck, Porticus, Thomas More Hogeschool, Gemeente Deerlijk, Gemeente Moorslede, Dienstverlenende Vereniging Westhoek, W13, lokale diensten, voorzieningen, scholen, enz.

35. (V)AARDIG GEZOND

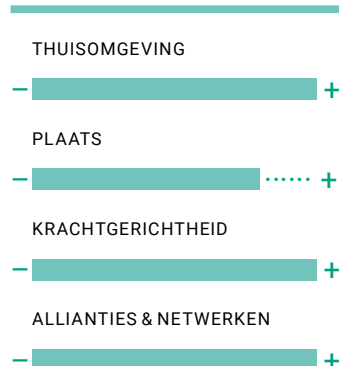
TREKKERS

FOCUS

CRUCIALE ELEMENTEN

Initiatiefnemer en contactgegevens

Stad Mechelen afdeling Sociaal Beleid
Welzijn & Gezondheid
Grote Markt 21
2800 Mechelen
kristof.budts@mechelen.be
www.mechelen.be/vaardig-gezond

Achterliggende motivatie/ Probleemstelling

Mechelen heeft inwoners die zwakker staan. Een deel van hen mist de vaardigheden om beslissingen te nemen over gezondheid en ziekte. Ondersteuning van deze doelgroep vraagt extra aandacht tijd en energie die zorgverleners niet altijd hebben. Daarom de keuze om in de wijk Nekkerspoel een outreachend en gemeenschapsvormend gezondheidsproject te ontwikkelen.

Stad Mechelen zet in op aanklampend werk, proactief tot curatief, en dit binnen een positief-realistische omgang met diversiteit, vanuit onze rol om onderbescherming tegen te gaan.

Aanpak

Wij zetten een outreachende gezondheidswerker in die persoonlijke begeleiding op het vlak van gezondheid aanbiedt, in een bepaalde buurt. Deze gezondheidswerker fungeert als 'tolk' en gids (navigator) voor de buurtbewoners. Hij maakt zich kenbaar via de Mechelse Huis aan Huis methode (niet-dwingende huisbezoeken en zichtbaar/vindplaatsgericht werken). Hij zoekt bondgenoten, met name sleutel-brugfiguren om buurtbewoners te bereiken en te betrekken.

De outreachwerker ontwikkelt vanuit gedeelde behoeften een vormingsaanbod en een buurtnetwerk waarbij zelfzorg en empowerment centraal staan. Hij faciliteert de toegang tot de verschillende gezondheidsactoren en zoekt mee naar slimme oplossingen. Hij werkt participatief met zowel de meer kwetsbare buurtbewoners, de sleutelfiguren als relevante partners en sluit aan bij andere projecten en beleidsacties. Hij ontwikkelt dit alles volgens projectplanning en -management en zoekt naar verankering volgens het principe van proportioneel universalisme (wijkbrede acties op maat aangepast aan de verschillende behoeften en wensen van de inwoners).

Partners

Wijkgezondheidszorg, sleutel- en brugfiguren in de buurt(en), Zorgbedrijf Rivierenland, Sociale preventie Stad Mechelen, Organisaties die mensen in kwetsbare situatie bereiken (vb. Oikonde vzw, De Keeting vzw), CAW, dienst Maatschappelijk werk Sociaal Huis Mechelen, Stedelijk buurtwerk, Samenlevingsopbouw, Maatschappelijk werk van de CM, LOGO Mechelen.